

<https://dyrenesrett.com/>

DYRENES RETT - Org.nr. 919952776 - Tlf. 938 851 82 - Brufjordveien 614, 6942 Svortevik -
dyrenes.rost@gmail.com

Kommuner
Statsforvaltere

Forslag til løsninger for bedre sameksistens med måker

Vi opplever at konfliktene rundt måker i byene er eskalerende, noe som også gjenspeiler seg i omfanget av lovbrudd mot måker i hekketiden. Vi vil derfor komme med forslag til kommunale tiltak som kan redusere konfliktnivået og sikre en bedre og fredeligere sameksistens med måker.

Ingen arter er mer misforståtte enn måkene, og deres naturlige atferd problematiseres daglig i mediene. Skinnangrep omtales som «angrep». Omsorg for avkom kalles «aggresjon» – til og med «terror». Når de søker mat for å overleve, beskrives de som «frekke» og «tyver».

Måker er ikke aggressive - de beskytter, og vår atferd former deres reaksjoner. Jo mer aggressive mennesker er mot måkene, jo mer beskyttende og nærgående blir de for å verne egg og unger. De gjenkjenner ansikter og husker hvem som har vært snille og hvem som har skadet dem. Der måkene får være i fred lærer de raskt at de ikke trenger å frykte oss, og skinnangrep blir sjeldne eller opphører. Når de får tilgang på mat, blir de også rolige.

Konflikten rundt måker er menneskeskapt. Vi har ødelagt leveområdene deres gjennom overfiske, bunntråling, utbygging og forurensning. Havet tømmes for liv og mattilgangen forsvinner. Når måkene trekker nærmere mennesker er det ikke fordi de ønsker å være nær oss, men fordi de ikke har noe valg. Byene har blitt deres siste utvei.

Likevel møter vi dem med avvisning. Matkilder stenges, fiskeavfall tas på land og de jages fra sted til sted. De er allerede fordrevet fra fuglefjell, holmer og strender, og når de forsøker å tilpasse seg i byrom blir de jaget derfra også. Asfalt, støy og utbygging aksepteres som normalt, mens det naturlige – fuglelyder og dyreliv – fremstilles som forstyrrelser. Samtidig hetsetes måkene i mediene år etter år.

Dette skjer samtidig som at naturkrisen forverres. 8 av 10 måkearter som hekker i Norge er truet. 40 prosent av fugleartene og 38 prosent av pattedyrartene i Norge er rødlistet. Over 47000 arter er oppført som truet på IUCNs globale rødliste.

Løsningen er ikke mer fortrenging, men mer toleranse og tilrettelegging. Måkene trenger trygge hekkeområder og tilgang på mat. Da vil konfliktene reduseres. Enda viktigere er det å ta tak i årsakene: beskytte havet, stanse overfisket og gi økosystemene mulighet til å gjenopprettes.

Vi foreslår følgende tiltak:

- **Informasjonsmaterieil:** Distribuerer brosjyrer og legge ut informasjon på kommunenes nettsider, og oppfordre til hensyn i hekketiden.
- **Skilt:** Sette opp skilt i fuglenes leveområder, med informasjon om artene og med fokus på sårbarhet og rødlistestatus. Informere om at måkene er totalfredet og at de fyller en viktig funksjon i kystens økosystem.
- **Skoleprosjekter:** Integrere kunnskap om sjøfugler i den lokale grunnskolen for å skape engasjement og forståelse fra tidlig alder.
- **Hekketiltak:** Tilrettelegge med hekkeplattformer og hekkeflåter, slik at måkene kan finne trygge hekkeområder utenfor sentrumsområdene. Etablere kunstige hekkeholmer eller tilrettelegge på eksisterende holmer, slik at måkene kan trekke vekk fra hustak og bebyggelse.
- **Mattilgang:** Ta initiativ til at fiskeavfallet kan gå til sjøfuglene under kontrollerte former, som sårt tiltrengt næring for utrydningstrua arter. Sette av områder for mating i måkenes naturlige leveområder og på steder med lavt konfliktnivå, og med skilting informere om fornuftig mating og hensyn til dyrelivet.

Vi viser ellers til BirdLife Norge sitt informasjonsskriv "Naboskap med måker", som inneholder råd og veiledning for et godt naboskap med måker: [maker NOF.pdf](#)

Måkene er en uunnværlig og høyt verdsatt del av kystnaturen. Uten dem mister vi ikke bare arter, men også en del av vår naturarv. Vi oppfordrer kommunene til å velge langsiktige løsninger som kan redusere konfliktnivået og samtidig tilrettelegge for måkenes overlevelse.

Vennlig hilsen

Jenny Rolness
Dyrenes Rett

Aslaug Moi Frøysnes
Kampanjegruppe mot matingsforbud av fugler i Norge